

ОДРАЗ И КРИТИКА НА СОВРЕМЕНОТО ОПШТЕСТВО

• Кон претставувањето на учесниците на Светската галерија на карикатури во Музејот на град Скопје

Кога станува збор за оваа веќе призната и афирмирана културна манифестација што се одржува во нашиот град по 12-ти пат, не можеме, а секако и не би требало да ги заобиколиме сите онзи автори на карикатурата како и вредните организатори кои ја втемелија и ја дадоа карактер на „Светската галерија на карикатурата“.

Токму поради овие квалитети и актуелноста на сатирата, манифестацијата ја создаде потребата кај нашиот современ човек, во која тој се бара себе си, својот пријател и непријател, бара смеа, сатира и

тоа вечно осило што има задача да исмејува и може би да потсети на нашите слабости, алчноста, воените лудости и суровоста на се пак слабиот и мал човек.

Годинашнава тема на Светската галерија на карикатури го носи насловот „Внимание, човек“ и, како што требаше да се очекува, многу учесници целосно не одговорија на темата. Меѓутоа, и нивното присуство е значајно, зашто дотолку оваа изложба е покомпликсна и поинтересна. Од општиот впечаток што се наметнува и што секако е последни на сите овие споменати човекови слабости, потоа на еко-

номските и политичките кризи, јасно се профилира еден друг наслов: „Човек на човекот му е волк“.

Како што е веќе вообичаено, и годинава се доделени награди кои во некои случаи ја доведуваат во прашање исправноста на одлуката, односно наградувањето. Меѓутоа, ако го прифатиме фактот дека и тоа фамозно жири го сочинуваат луѓе, то ест тој мал човек со сите свои недостатоци и добри карактеристики, тогаш не е потребен коментар.

Она што е мошне забележително и битно е тоа што карикатуристите од Југо-

Јан Желински — Полска: Гран при

славија постигнаа завидно ниво каде повторно би можеле да ги одделиме творците на пргнатиот хумор од нашата Република како што се: Владимир Боровиќ, Мице Јанкуловски, Сунчица Божиновска, Владо Јошиќ, Славољуб Игњатовиќ и други. Од странските учесници извонреден впечаток оставија бугарските учесници: Јовчо Савов, со префинетоста на духот и мошне добрата техника на изведба, потоа Румен Драгостинов и Радој Гердов. Исто така, силен хумористичен впечаток оставија: Мустафа Рамазани (Иран), Елџбиета Криговска — Булевска (Полска) и Мати Кут (СССР) со ликовните можности, Небојша Росич (Романија) и секако Јан Желински кој на оваа изложба ја доби наградата Гран при. И токму кога сме кај оваа награда би требало да се запрашаме

што станува со самостојните изложби кои напоредно беа одржувани со Светската галерија на карикатури, а излагачи беа претходните носители на наградите.

И оваа 12-та Светска галерија на карикатури го оправда своето егзистирање, но покажа и извесно квалитетно опаѓање во карикатурата, што веројатно е последниа што човекот има сè помалку време па и мотив за смеање и што повеќе афирмирани змиња од светот на карикатурата сè помалку земаат учество на оваа наша манифестација. Споменатите светски економски и политички прилики придонесоа оваа и сличните изложби на неа, да бидат сè повеќе обоени со приот хумор и според тоа да бидат памфлети и одраз и критика на современото општество.

Богдан Мусовиќ